

Ämnesprov i NO årskurs 9: resultat 2011

UF0126

I denna beskrivning redovisas först administrativa och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultat. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde	2
A.3	SOS-klassificering	2
A.4	Statistikansvarig	2
A.5	Statistikproducent	2
A.6	Uppgiftsskyldighet	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik	3
A.11	Statistikanvändning	3
A.12	Uppläggning och genomförande	4
A.13	Internationell rapportering	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning	4
B.1	Innehåll	5
1.1	Statistiska målstorheter	5
1.1.1	Objekt och population	5
1.1.2	Variabler	5
1.1.3	Statistiska mått	5
1.1.4	Redovisningsgrupper	5
1.1.5	Referenstider	5
1.2	Fullständighet	5
B.2	Tillförlitlighet	6
2.1	Tillförlitlighet totalt	6
2.2	Osäkerhetskällor	6
2.2.1	Urval	6
2.2.2	Ramtäckning	6
2.2.3	Mätning	6
2.2.4	Svarsbortfall	6
2.2.5	Bearbetning	7
2.2.6	Modellantaganden	7
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	7

<i>B.3</i>	<i>Aktualitet</i>	7
3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid	7
3.3	Punktlighet	7
<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sammanvändbarhet</i>	7
4.1	Jämförbarhet över tiden	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	7
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik	8
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	8
5.1	Spridningsformer	8
5.2	Presentation	8
5.3	Dokumentation	8
5.4	Tillgång till primärmaterial	8
5.5	Upplysningstjänster	8

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Utbildning och forskning

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Skolväsende och barnomsorg

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Skolverket
Postadress: 106 20 Stockholm
Besöksadress: Flemminggatan 14
Kontaktperson: Christina Sandström
Telefon: 08 – 527 333 38
Telefax: 08 – 24 44 20
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostersgatan 23
Kontaktperson: Josefine Lundström
Telefon: 019 – 17 62 08
Telefax: 019 – 17 70 82
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Skolhuvudmän har skyldighet att lämna uppgifter enligt Skolverkets föreskrifter SKOLFS 2000:157, senaste ändring 2009:23.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Bevarandebehovet kan för närvarande inte bedömas och är under utredning. Primärmaterial (datafiler) behålls i 2 år medan blanketterna makuleras efter ca 3 år.

A.9 EU-reglering

Ingen EU-reglering föreligger.

A.10 Syfte och historik

Uppgifterna utgör en del i Skolverkets nationella uppföljningssystem för skolektorn. Syftet med uppföljningssystemet är att det ska ge en samlad bild av skolans verksamhet och vara underlag för uppföljning och utvärdering på nationell och lokal nivå.

Grundskolans ämnesprov i naturvetenskap i årskurs 9 är ett nationellt och obligatoriskt prov. Resultaten från detta prov är ett av flera kvalitetsmått på utbildningen, lokalt och nationellt. Resultaten används också för att belysa likvärdigheten i betygssättningen.

Uppgifterna samlades för första gången in i samband med insamlingen av grundskolans ämnesprov i årskurs 9, vårterminen 2009 (statistikprodukt UF0116). Det är en totalundersökning och samlas in från samtliga grundskolor med årskurs 9. Sedan 2010 är naturvetenskapsdelen av ämnesproven i årskurs 9 en egen produkt men insamlingsförfarandet inte har förändrats.

A.11 Statistikanvändning

Statistik över grundskolans ämnesprov i naturvetenskap i årskurs 9 används av Skolverket för det nationella uppföljningssystemet samt den officiella statistiken. Den används även av Utbildningsdepartementet och Specialpedagogiska skolmyndigheten. Därutöver använder skolor, kommuner, företag, forskare och massmedia uppgifterna.

A.12 Uppläggnings och genomförande

Insamlingen av resultaten i ämnesprov i naturvetenskap i årskurs 9 är en totalundersökning med SCB:s register över skolor som ram. Undersökningen görs årligen och avser uppgifter om betyg i ämnesprovet naturvetenskap (biologi, fysik och kemi) i grundskolor med elever i årskurs 9 från kommunala såväl som fristående skolor, dock inte särskolor. Varje skola genomför endast ett prov av de tre. Vilket prov som ska genomföras avgörs av SCB genom urvalsdragning.

Uppgifter i årets insamling har samlats in direkt från skolorna eller via en central kontaktperson på kommunen. Ett urval dras inom denna grupp på skolnivå för att bestämma vilken typ av naturvetenskapsprov som skolorna ska genomföra. Insamlingen sker under vårterminen i årskurs 9 och avser samtliga betyg i det naturvetenskapliga ämnesprovet. Registrering, påminnelser och felhantering sker under sommaren samt hösten.

A.13 Internationell rapportering

Ingen internationell rapportering sker.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga förändringar är planerade.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

SCB deklarerar kvaliteten i sina undersökningar enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter:

- (1) **Innehåll**, som framför allt gäller statistikens målstorheter.
- (2) **Tillförlitlighet**, som avser osäkerhetskällor och hur dessa påverkar statistiken.
- (3) **Aktualitet**, som omfattar tidsaspekter som spelar roll för hur väl statistiken beskriver nuläget.
- (4) **Jämförbarhet och sammanvändbarhet**, som avser möjligheter till jämförelser, över tiden och mellan grupper, samt till att använda statistiken tillsammans med annan statistik.
- (5) **Tillgänglighet och förståelighet**, som avser statistikens fysiska tillgänglighet och dess förståelighet.

I SCB:s MIS 2001:1 *Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik* ges generella beskrivningar och definitioner av SCB:s kvalitetsbegrepp och de olika kvalitetskomponenterna, se SCB:s webbplats.

Statistiken över elevers resultat i grundskolans ämnesprov i naturvetenskap i

årskurs 9 bygger på individuppgifter.

Statistiken finns publicerade på Skolverkets webbplats, www.skolverket.se.

Specialbearbetningar av olika slag genomförs dessutom på uppdrag av olika användare.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

Objektet i undersökningen utgörs av individer. Populationen i *registret* utgörs av samtliga elever i årskurs 9 under vårterminen men *statistiken* omfattar elever som genomfört proven och även avslutat årskurs 9 under vårterminen 2011.

1.1.2 Variabler

Den officiella statistiken redovisas med hjälp av följande variabler:

Skola
Kön
Ämnesprov
Deltagande i prov
Provresultat för olika provdelar
Sammanvägt provbetyg

1.1.3 Statistiska mått

Statistiska mått är bl.a. summor, medelvärden, andelar och spridningsmått (max, min, median, kvartiler).

1.1.4 Redovisningsgrupper

Skolhuvudman, riket, län, kommun, kommungrupp, skola, kön, utländsk bakgrund, föräldrarnas utbildningsnivå samt ämne.

1.1.5 Referenstider

Vårterminen 2011

1.2 Fullständighet

Denna statistik ger en bra bild av resultaten i grundskolans ämnesprov i naturvetenskap i årskurs 9. Publicerad statistik täcker väl grundläggande frågeställningar på riksnivå ner till skolnivå. Se vidare i avsnitt 5.2 *Presentation*.

Specialbearbetningar kan göras på beställning då registret innehåller personnummer.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Insamling av resultaten av ämnesproven i naturvetenskap i årskurs 9 är en totalundersökning med SCB:s skolregister som utgångspunkt. Den allmänna bedömningen är att såväl skolregistret och registret över grundskolans ämnesprov i årskurs 9 håller hög kvalitet.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Ej relevant.

2.2.2 Ramtäckning

Skolregistret utgör ramen för undersökning och beräknas ha ytterst små täckningsfel. Viss undertäckning av elever som slutat grundskolan under vårterminen (pga. att skolplikten upphört) kan förekomma.

2.2.3 Mätning

Uppgiftsinsamling sker via filinläsning där uppgiftslämnarna själva läser in sina filer via internet. Filerna skapas antingen genom ett uttag ur uppgiftslämnarens elevregistreringssystem eller genom att uppgiftslämnarna själva registrerar uppgifterna i ett Excel-formulär.

De mätproblem som uppstår i undersökningen består huvudsakligen av att uppgiftslämnarna feltolkar instruktioner eller lämnar ofullständiga uppgifter. I viss mån finns det dock kontroller på tvingande uppgiftslämning för några variabler.

2.2.4 Svarsbortfall

Skolhuvudmän är skyldiga att lämna uppgifter enligt Skolverkets föreskrifter, SKOLFS 2000:157, senaste ändring 2009:23. Trots uppgiftslämnarplikt lämnade inte följande 9 skolor med totalt 177 elever i årskurs 9 den 15 oktober 2010 in uppgifter i årets insamling:

Skolkod	Skolnamn
018024501	Stefanskolan
018058801	Bågenskolan
018062201	Mosebackeskolan
018068501	Drakenskolan
018804710	Heraskolan
148001901	Bergsjöskolan 7-9
148049601	Klarebergsskolan 7-9
148203905	Tobiasskolan
198014101	MBC skolan, Västerås

2.2.5 *Bearbetning*

När registret över grundskolans elever per 15 oktober 2010 färdigställts görs kontroll mot detta register för att säkerställa att alla grundskolor med elever i årskurs 9 under höstterminen kommer med i insamlingen. För att bestämma vilket av de tre naturvetenskapliga proven som varje skola ska genomföra gör SCB en urvalsdragning. Urvalsdragningen görs efter att den ursprungliga ramen över skolor med elever i årskurs 9 per 15 oktober 2010, har kompletterats. Kompletteringen görs med hjälp av det register som Skolverket skapar utifrån skolornas beställningar av naturvetenskapliga prov.

Samtliga variabler i webbenkäten samt textfiler granskas maskinellt i samband med registrering. Felaktigheter rättas efter kontakter med uppgiftslämnarna. När allt material kommit in görs ytterligare kontroller på individ-, skol- och kommunnivå. Exempel på kontroller är dubblettkontroller och rimlighetskontroller.

Bakgrundsuppgifter för eleven och dess biologiska föräldrar hämtas från registret över totalbefolkningen.

2.2.6 *Modellantaganden*

Inga modellantaganden görs.

2.3 **Redovisning av osäkerhetsmått**

Ej relevant.

B.3 **Aktualitet**

3.1 **Frekvens**

Årlig mätning, en insamling gällande vårterminen.

3.2 **Framställningstid**

Ca 6 månader (juni-november)

3.3 **Punktlighet**

Publicering sker enligt publiceringsplan för serien Sveriges officiella statistik.

B.4 **Jämförbarhet och sam användbarhet**

4.1 **Jämförbarhet över tiden**

Jämförelser över tid ska inte göras eftersom proven är olika från år till år.

4.2 **Jämförbarhet mellan grupper**

Jämförbarhet mellan kommuner och mellan skolor är möjlig.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Statistiken över grundskolans ämnesprov i årskurs 9 NO kan användas tillsammans med statistiken över grundskolans ämnesprov i åk 9 (UF0116). Utöver detta finns det inte helt jämförbar statistik i grundskolan, men viss sammanvändbarhet kan finnas med statistik över grundskolans slutbetyg (UF0101) och med statistik över elever i grundskolan per 15 oktober (UF0104).

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Publicering görs av Skolverket på deras webbplats, men även i Skolverkets serie "Barn, elever, personal och utbildningsresultat - jämförelsetal för skolhuvudmän, del 2".

5.2 Presentation

Statistiken publiceras på Skolverkets webbplats som fasta Excel-tabeller samt i databasen SIRIS där användare själv väljer tabellutformning utifrån ett antal variabler, t.ex. sammanvägt provbetyg på skolnivå.

Statistik publiceras också i Skolverkets olika publikationsserier, t.ex. "Officiell statistik för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, skola och vuxenutbildning", "Barn, elever, personal och utbildningsresultat - jämförelsetal för skolhuvudmän"

5.3 Dokumentation

Statistiken är dokumenterad enligt SCB:s dokumentationssystem; Statistikens kvalitet beskrivs i *Beskrivning av statistiken (BAS, innevarande dokument)*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Dokumentation av mikrodata (MetaPlus)*. Samtliga dokumentationer finns att tillgå på SCB:s webbplats intill länkar till publicerad statistik på Skolverkets webbplats.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial.

5.5 Upplysningstjänster

För ytterligare upplysningar kontakta Skolverket, tfn: 08-52 73 32 00 vx, e-post: skolverket@skolverket.se

För information om specialbearbetningar av primärmaterial kontakta Statistiska centralbyrån: Josefine Lundström, tfn 019 - 17 62 08, for-namn.efternamn@scb.se